

Bölüm 1

Sakız çiğneyen Patty'yi gözlemliyorum. Ağzı açılıyor, kapamıyor, tuhaf şekillere giriyor. Dairenin sessizliği içinde sakız çiğnemesinin çıkardığı gürültü aynı tik-tak eden bir saat gibi zamanın akışını gösteriyor.

Bir bacağı kalçasının altında, diğeri sehpa uzatılmış, kanepe oturuyor. Beni rahatsız etmemek için televizyonun kulaklıklarını takmış. Ojesinin kurumasını beklerken, televizyonda bir program izliyor. Şişe masanın üstünde, turkuaza boyanmış ayak tırnaklarının yakınında durmakta... Patty herkes gibi kırmızı oje sürmez. Ona göre bu çok anlamsız. Zaten Patty neredeyse hiçbir şeyi herkes gibi yapmaz.

Olduğum yerden ekranı görmüyorum. Öğleden sonranın şu bayık saatlerinde ne izliyor olabilir ki? Yüzünde izlediği programın gülünç bir komedi mi, yoksa Ming Hanedanı'yla ilgili bir belgesel mi olduğunu tahmin etmeme yarayacak ipucu aradım, ama Patty okunamaz. Kulağından sarkan piercing'ler çenesinin her hareketinde çınlıyor. *Tik-tak, çın çın...* Patty, büyüleyici bir mekanizma. Acaba şu anda ne düşünüyor? Sadece öylesine bir şey olabilir mi?

Bazen kendi kendime Patty'nin bir beyin atrofisi¹ geçirip geçirmediğini soruyorum.

---

1 Yapı ve görev bakımından zayıflama ya da küçülme. [E.N.]

Hayal dünyamdan çıkmak için gerindim ve ders tekrarlarıma geri döndüm. Mutfak masasının üzerinde ders kitaplarım ve klasiör kâğıtlarım birbirine geçmiş vaziyette duruyor. 21 no'lu ders notu: *Birinci Dünya Savaşı, savaştaki güçler... 1914 yılının yazında, 170 müttefik birliği, 150 Avusturya-Alman birliğine karşı...*

Patty koca bir balon patlattı.

Almanya'da Kaiser, birliklerine şöyle der: “*Yapraklar dökülmeden geri dönmüş olacaksınız.*”

Patty başka bir balonun patlamasına daha izin verdi. İç çekiyorum. 21 no'lu ders notunun satırları gözümün önünde dans edip salınıyor. “Yapraklar dökülmeden...” demiş Kaiser, askerlerine. Söylediklerinde samimi miydi, yoksa “yapraklar dökülmeden... ve fakat dört yıl sonra,” diye belirtmeyi unuttu mu?

Tükenmez kalemimi ısırđım. Savaşa gitmek insanda nasıl bir duygu uyandırır? Tren garında bir peron hayal ediyorum: Kalabalıkta itişen, alev gibi parlayan yeni üniformalarını giymiş erkekler; sanki onları deniz kenarına tatile götürecekmış gibi hareket eden tren... ama bu kez yolun sonunda onları hendeklerin çamuru, sıçanlar, pusuya yatmış düşman ve ölüm bekliyor.

Patty sakızıyla üçüncü bir balon patlattı. Sinirlendim, ama hiçbir şey söylemedim; bombaların patlamasındansa balonları tercih ederim.

Hadi Mado, hayal kurmayı bırak. Senden tek istenen tarihleri, isimleri ve sayıları bilmen. Konsantre ol!

Dört gün sonra bitirme sınavları başlayacak ve benim hata yapmaya hakkım yok. Vesayet hâkimi bu konuda çok net: Okulda göstereceğim başarı, *sine qua non*². Küçük bir başarısızlık ise her şeyi tekrar sorgulatacak: Patty'yle yaşadığım hayat, daire,

---

² Latince, “olmazsa olmaz” koşul. [Ç.N.]

tatiller, anlaşmamızın temelleri... Sekiz ay önceki son görüşmemizde Patty'yi sürekli uyarıp durdu:

Ona “*Vasinin sorumluluğu ağır ve zordur,*” dedi. “*Kız kardeşinize olabildiğince yardımcı olmalısınız, notlarına dikkat etmelisiniz, programı onunla birlikte takip etmelisiniz, onu stresten uzak tutmalısınız ve yatma saati konusunda kararlı olmalısınız. Eğer Mado yaramazlık yaparsa hukuki açıdan sorumlu olan kişi siz olacaksınız. En küçük yoldan sapmada vesayetin koşulları tekrar gözden geçirilir.*”

Patty başıyla onayladı ve ondan imzalamasını istedikleri bütün kâğıtları imzaladı. Daha sonra, bunu “kutlama” adına hâkime bir sakız uzattı. Yargıç mıymıntı biri olmadığı için klorofil aromalı sakızı kabul etti, ama iç çekişini duyduğumda anladım ki ablama tam anlamıyla güvenmiyordu. Ona cesaret verici bir ifadeyle gülümsedim. Ablam aslında yasalar tarafından tasvir edilen ideal yetişkin havasına sahip değildi, ama verdiğimiz sözleri tutabileceğimizi hâkime kanıtlayacaktık! Yazinsky sözü!

Tek sorun, Patty'nin Patty olması. Onu baştan yaratamayız.

Sekiz aydır, her şeyin yolunda gittiği ve tek yapması gereken beni kendi halime bırakmak olduğu fikriyle yaşıyor. Eskiden olduğu gibi, akşamları dışarı çıkıyor, her hafta sonu arkadaşlarını eve davet ediyor, kendine giysi ve makyaj malzemeleri alıyor. Bana ne emir veriyor ne de nasihat... Sınavlarım ve ara karnelerime gelince de, onları imzalamakla yetiniyor. Sosyal hizmet uzmanına düzenli olarak, “*Mado her zaman iyi bir öğrenci olmuştur,*” diyor. “*Kafanıza takmayın.*” Patty'yi dinlerken hayatın hafif, kolay ve dertsiz olduğuna tüm kalbinizle inanabilirsiniz.

Yine de ona kızgın değilim. Patty elinden geldiğince işin altından kalkmaya gayretli: Çok çalışıyor, karnımızı doyuracak parayı kazanıyor ve istediğimde sinemaya gitmem için bana para

veriyor. Hiçbir zaman annemle babamın yerini dolduramayacak ama o benim ablam. Benim süper-ablam.

Kulaklıklar yüzünden çok yüksek sesle “Mado, bu arada...” dedi bir anda, “bu hafta sonu burada olmayacağımı sana söyledim mi?”

Başımı kaldırıp kaşlarımı çattım.

“Hayır, bana söylememiştin.”

“Aaa?”

“Hayır, dedim ya. Bilmiyordum.”

Kulaklıkları çıkarıp, yanında açık duran çengel bulmaca dergisinin üzerine bıraktı.

“Luigi... Beni Amsterdam’a götürüyor.”

Başımı salladım. Garip... bir süredir Luigi'nin adını bile duymuyordum.

“Orada ne yapacaksınız?”

Patty televizyonu kapatırken “Sence?” diyerek iç çekti. “Bu iki sevgilinin çıktığı bir yolculuk. Bu yeter mi?”

Anladığımı gösteren bir şekilde hızlıca gülümseyip tekrar notlarıma daldım.

Ablam “Canın mı sıkıldı?” diyerek ağzımı aradı.

“Benim mi? Hayır.”

Ojelerinin kurumasını sağlamak için ayak parmaklarına üfle-diğini duydum, ardından ekledi:

“Luigi’yi sevmiyorsun, değil mi?”

“Yoo, hayır, seviyorum.”

“Yalancı.”

Sıkıntıyla yutkundum. Asla ve hiçbir şekilde Patty'nin duygusal hikâyelerine karışmak istemiyorum. O yirmi yaşında, ben-se on beş... ve biliyorum ki bu konuda -birçok başka konuda olduğu gibi- farklı gezegenlerde yaşıyoruz. Luigi'ye gelince, onu

sadece üç ya da dört defa gördüm ama yetti. Onun çirkin, ahmak ve kirli olduğunu düşünüyorum.

Patty “Sen bilirsin!” dedi. “İstedigini düşünmekte özgürsün, tatlım. Nasılsa Hollanda’ya giden sen değilsin.”

“Ah, evet.”

“Zaten senin ders çalışman lazım. Sıkılmayacaksın.”

“Tabii, asla!”

“Sınav Çarşamba mı?”

“Pazartesi.”

“Kahretsin, o kadar yakın mı? Zaman çabuk geçiyor, değil mi?”

Dudaklarımı sıktım; bir anda korkunç bir can sıkıntısı dalgasının bedenimi sardığını hissettim. Zamanın çabuk geçtiği bir gerçek... sonsuza dek durmuş olduğunu düşündüğümüz anlarda bile.

Kazanın üzerinden dokuz ay geçti. Ekim ayıydı. “Yaprak dökümü” ayı, tıpkı Kaiser’in de diyeceği gibi... Babamla annem bir haftalığına tatile çıkmaya karar vermişlerdi: Okul tatilleri dışında bir dönemde, kalabalıktan uzakta olmak istiyorlardı. Ardèche’teki kır evimize giderlerken, keskin virajlı küçük bir yol üzerinde yokuş aşağı indikleri sırada arabanın frenleri tutmadı.

“Mado?”

Olduğum yerde sıçradım. Patty önümde endişeli bir ifadeyle durdu.

Mırıldanarak “Tamam, tamam,” dedim. “Sadece Pazartesi çünkü sınavları düşünüyordum.”

Yalanımı memnuniyetle yuttu; “konu” hakkında konuşmak zorunda kalmadığı için rahatlamıştı... Aslında aptal değil, biliyorum. Buruk bakışımı ve yaşlı gözlerimi gördü. Şu an onları düşündüğümü çok iyi biliyor.

Bana çalışma notlarımı göstererek “Tırsıyor musun?” diye sordu.

“Biraz.”

“Geçecek.”

Bu yavan açıklamayı içimdeki engelleri patlatmaya yetmeyecek beceriksiz bir şefkatle yaptı. Hıçkırıklar yükselmeden ve keder gelgitleri bizi sürüklemeyen önce hızla konuyu değiştirmek gerekiyordu.

Yalancı bir neşeyle “Hadi, kıcını kaldır Mado!” diye bağırdı. “Seni Chez Lolo’ya³ yemeğe götürüyorum.”

Elimden geldiğince gülümsedim. Ah, Patty... İkimiz bir kaplumbağa ile şebegin paylaşabileceği ortak noktalardan öteye geçemeyiz. Yine de onu seviyorum. Çığırta o jeleri, piercing’leri, oksijenli sudan geçirilmiş dik saçları, çengel bulmacaları, yasal ve en sevdiğim vasım, tek ailem, can simidim o benim.

---

³ Fransızca, “Lolo’nun Yeri”. [Ç.N.]

Bölüm 2

Şu son aylarda çok şey öğrendim. Öğrendiklerimi üç kelimeyle özetlemem gerekirse diyeceğim şudur ki: Her şey görecelidir! Külağa saçma gelebilir, ama annemle babamın kazasından önce şu görece kavramını pek bilmezdim, hatta takmazdım. Düşünmeden yaşadım, neyse ki benim yaşımnda böylesi normalmiş. Bir şeye ya TAPARDIM ya da ondan NEFRET EDERDİM. Bir kişinin ilgimi hak etmediğine eminken, benzer başka birini arkadaşlığımıza değer bulabilirdim. Hayatta, ortaokula anne babası eşliğinde gelmekten daha KORKUNÇ, bir cumartesi akşamını kız arkadaşlarla sinemada geçirmekten daha MUHTEŞEM bir şey olmadığını düşündüm. Her şey netti: Siyah ya da beyaz. Oluru var ya da imkânsız.

Ama kazadan sonra şu meşhur yetişkin nüanslarını mecburen öğrenmek zorunda kaldım.

Mesela, Patty...

Kazadan önce onunla pek anlaşılamazdım. Kaba, aptal, görgü kurallarından yoksun, her işe burnunu sokan biri olduğunu düşünürdüm. Aslında evi terk edeli bir sene olmuştu, ama geçimsizliğimizde hiçbir azalma olmamıştı. Patty, her cumartesi, onun gidişinden sonra üç kişi yaşadığımız yere, yani “eski evi”ne çıkagelir, banyo fayansının üzerine tonlarca kirli çamaşırını boşaltırdı.

Annem amaşırılarını yıkarken, o kanepenin üzerinde yan gelip yatar, saatlerce telefonla konuşurdu. Tabii ki saçma sapan konular hakkında ve her zaman mızımızlanıp durarak...

Çileden çıktığım çoğu zaman annelere isyanımı belli ederdim:

“Eğer her cumartesi tekrar çocukluğuna dönecekse özgürlüğünü eline alması neye yarıyor? Bizimle yaşarken en azından ev işlerine yardım ederdi ve –”

Babam beni susturmak için parmağını kaldırırdı.

“Sıra sana geldiğinde göreceksin! Yuvadan tümüyle ayrılmadan önce bir geçiş dönemi gereklidir. Sen de amaşır makinesinden yararlanacaksın, söz veriyorum.”

Aslında onu biraz kıskanıyordum. Patty, sinir bozucu rahatlığıyla özgürce yaşıyordu ve bir kuş misali, canı her istediğinde de yemlenmek için yuvaya geri dönüyordu. Bense anne baba baskısı çekiyor, ev işlerine yardım ediyor, bir de derslerime çalışıyordum. Her şey gözüme zor ve acımasız görünüyordu.

Annem, “Farkında değilsin Mado,” diye eklerdi. “Patty tüm hafta boyunca geç saatlere kadar çalışıyor. Kirli amaşırlarıyla da ilgilenmesini ondan nasıl beklersin?”

Omuz silkerdim. Bana göre, Patty'nin işi Mars gezegenindeki düzenden farksızdı. Aslında birçok kez garsonluk yaptığı restorana akşam yemeğine gitmiştik ve bir masadan diğerine; siparişleri almak, yemekleri getirmek, kırılan bir şeyler varsa parçalarını toplamak için koşuştuğunu görmüştüm. Tabii ki çok yorucuydu, ama gün boyunca dinlenebilirdi; mesela ben ders-teyken!..

Ama kaza oldu. Artık ne babamız ne de bir annemiz var.

Vesayet hâkiminin karşısında kendimizi bulduğumuzda ablam eğer çalışmıyor olsaydı, beni yanına almayı talep edemezdi.